

BESCHIKKING

Wet Natuurbescherming - ontheffing soorten ruimtelijke ontwikkeling

Aanvrager	
Aangevraagde activiteiten :	WNB Soortenbescherming aanvraag wijziging verlengingsduur ontheffing
Datum ontvangst aanvraag :	8 december 2021
Locatie :	Scholtensteeg 1 'S-Heerenbroek
Datum beschikking :	21.12.2021
Kenmerk :	D2021-12-002768
Zaaknummer :	2021-013777

Deze beschikking is als volgt opgebouwd:

A.	BESLUIT ONTHEFFING SOORTEN RUIMTELIJKE ONTWIKKELING	3
A.1	Aanvraag	3
A.2	Besluit	3
A.3	Ondertekening en verzending	3
A.4	Niet mee eens?	5
B.	VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT	6
B.1	Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag	6
B.2	Algemeen	6
B.3	Soortspecifiek	7
B.4	Overige zaken	7
C.	OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT	9
C.1	BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER	9
C.1.1	Bevoegdheid	9
C.1.1.1	Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	9
C.1.2	Procedure	9
C.1.2.1	Overeenstemming andere provincie	9
C.1.3	Toetsingskader soorten	9
C.1.3.1	Wettelijke regels	9
C.1.3.2	Provinciaal beleid	9
C.2	WEERGAVE VAN DE FEITEN	11
C.2.1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	11
C.2.1.1	Omschrijving van het project / activiteiten	11
C.2.2	Doel van het project	11
C.3	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	11
C.3.1	Inhoudelijke beoordeling	11
C.3.1.1	Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek	11
C.3.1.2	Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding	11
C.3.1.3	Beschrijving noodzaak ontheffing	12
C.3.1.4	Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging	12
C.3.1.5	Wettelijk belang van het project	13
C.3.1.6	Toetsing aan overige vereisten	13
C.3.1.7	Zorgplicht blijft altijd gelden	13
D.	SLOTCONCLUSIE	14

A. BESLUIT ONTHEFFING SOORTEN RUIMTELIJKE ONTWIKKELING

A.1 Aanvraag

U heeft van ons een ontheffing¹ op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten² (verder Wnb - soorten) gekregen. Deze ontheffing geldt nog tot en met 31 december 2021. U heeft van ons deze ontheffing gekregen omdat u vanwege uitbreiding van uw feestverhuurbedrijf een bestaande schuren wilt slopen. Hierbij worden nesten van de boerenzwaluw en een verblijfplaats van de steenmarter beschadigd en vernield.

A.2 Besluit

Wij wijzigen uw ontheffing³ voor de locatie Scholtensteeg 1 'S-Heerenbroek. Het gaat hierbij om een ambtshalve wijziging van de ontheffingsperiode. U heeft een feestverhuurbedrijf. Vanwege de omstandigheden met betrekking tot corona bent u niet in de gelegenheid geweest om de bestaande schuren te slopen. Wij hadden niet goed kunnen voorzien dat in deze situatie de ontheffingsperiode tot en met 31 december 2021 te kort zou zijn om uw initiatief te kunnen uitvoeren.

Deze ontheffing treedt in werking een dag na de verzenddatum van dit besluit tot en met 28 februari 2023.

Verder besluiten wij dat de volgende stukken/delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de ontheffing, voor zover niet in strijd met de voorschriften zoals weergegeven in B. Voorschriften bij het besluit:

- De aanvraag van 20 januari 2020 en de bijbehorende stukken te weten:
- Rapport: 'Activiteitenplan bij ontheffingsaanvraag Scholtensteeg 1 's-Heerenbroek', van 20 januari 2020;
- Brief met aanvullende gegevens van 20 maart 2020.

Met het in werking treden van deze nieuwe ontheffing vervangt die de oude ontheffing. Zodra de nieuwe ontheffing onherroepelijk is geworden, vervalt de oude ontheffing van 15-04-2020 met kenmerk 2020/0095053.

De motivering voor ons besluit is in C. *Overwegingen bij het besluit* weergegeven. De motivering en de voorschriften zijn identiek aan die van de oude ontheffing. Wij heffen geen leges naar aanleiding van dit besluit.

Voorschriften

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in B. *Voorschriften bij het besluit* weergegeven.

A.3 Ondertekening en verzending

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van de gemeente Kampen;
- Eco Reest B.V., [REDACTED], Industrieweg 20 Zuidwolde.

¹ Besluit van 15-04-2020 met kenmerk 2020/0095053

² In het kader van art. 3.3, eerste lid en art. 3.10, tweede lid, in samenhang met art. 3.8, eerste lid Wnb

³ Op basis van art. 3.3, eerste lid en art. 3.10, tweede lid, in samenhang met art. 3.8 Wnb

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

A handwritten signature in black ink, reading 'L. Wuijster' with a stylized flourish at the end.

Lars Wuijster,
teamleider Vergunningverlening

A.4 Niet mee eens?

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken

Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat in onze brief staat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op 2 manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, team Juridische Zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via <https://forms.overijssel.nl/bezwaar-klacht/bezwaar-beslissing/>.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de rechtbank dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de Rechtbank Overijssel: 088 - 361 55 55.

B. VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT

Het besluit, de voorschriften en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

B.1 Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geeft u in de e-mail (meldpunt@overijssel.nl) naar ons of in een telefoongesprek (038 499 88 99) altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming - soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit (D2021-12-002768). Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

B.2 Algemeen

1. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
2. Minimaal zeven werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden informeert u ons over de startdatum door een e-mail te sturen naar meldpunt@overijssel.nl. Geeft u bij de melding aan:
 - de contactpersoon ter plaatse, inclusief het mobiele telefoonnummer van de contactpersoon;
 - de naam van de begeleidende ecologische deskundige⁴, inclusief het mobiele telefoonnummer van deze persoon;
 - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd;

Wanneer contactgegevens wijzigen, informeert u ons hierover.

3. De ontheffinghouder neemt direct contact op met het Overijssel Loket, telefoonnummer 038 499 88 99 als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen. Als het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen niet mogelijk is moet u de activiteiten direct staken. De effecten van de activiteiten voor de aangetroffen soort moet de ontheffinghouder in beeld brengen en doorgeven. Daarbij moeten ook de maatregelen worden meegenomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Alleen na toestemming van de provincie mag het werk worden hervat.
4. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of van de voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit - voorafgaand aan de voorgenomen wijzigingen - ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Dit is nodig omdat voor deze wijzigingen opnieuw de effecten op de betrokken soorten beoordeeld moet worden. Alleen na schriftelijke toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem hiervoor contact op met het bevoegd gezag via een e-mail naar meldpunt@overijssel.nl.

⁴ De provincie Overijssel verstaat onder een ecologische deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- op HBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aan gesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of bescherming.

B.3 Soortspecifiek

5. U dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare voortplantingsperiode van de boerenwaluw. De voortplantingsperiode loopt globaal van maart tot en met september. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kan deze periode langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een ecologisch deskundige op het gebied van de boerenwaluw.
6. De sloop van de schuur, waarin nesten van de boerenwaluw aanwezig zijn, moet u uitvoeren buiten de kwetsbare voortplantingsperiode van de boerenwaluw.
7. In maart 2020 heeft u negen permanente nestkasten (komvorm) opgehangen aan de meest noordelijke schuur en drie permanente nestkasten opgehangen in een rustige en donkere hoek van de open carport. De houtbetonnen nestkasten hebben (in centimeter) een breedte van 20, hoogte van 12 en diepte van 11. In bijlage 1 van dit besluit is weergegeven waar de nestkasten zijn geplaatst.
8. U dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare voortplantingsperiode van de steenmarter. De kwetsbare voortplantingsperiode van de soort loopt globaal van maart tot en met september. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kan deze periode langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een ecologisch deskundige op het gebied van de steenmarter.
9. Voorafgaand aan sloopwerkzaamheden verwijdert u dekking biedende planten en rommel direct rondom en in de te slopen schuur. Indien de steenmarters nog aanwezig zijn in de schuur worden deze verjaagd doormiddel van een ultrasone bewegingsmelder. Dit verjagen mag pas nadat de tijdelijke marterhoop (voorschrift 10) is aangebracht en dient buiten de kwetsbare voortplantingsperiode plaats te vinden. De ultrasone bewegingsmelder zal aanwezig blijven tijdens de werkzaamheden zodat de steenmarter niet alsnog de te slopen schuur kan betreden.
10. Twee maanden voorafgaand aan de sloop van bijgebouw 5 (waarin de verblijfplaats aanwezig is), realiseert u een alternatieve, tijdelijke, verblijfplaats voor de steenmarter. Deze tijdelijke verblijfplaats wordt gerealiseerd in de vorm van een marterhoop. De tijdelijke marterhoop wordt aan de westzijde van schuur 3 geplaatst, zoals weergegeven in bijlage 1 van dit besluit.
11. Direct ten westen van de nieuw te bouwen schuur maakt u een permanente verblijfplaats voor de steenmarter, op dezelfde wijze als de tijdelijke verblijfplaats. In bijlage 1 van dit besluit is weergegeven waar de permanente marterhoop aangelegd wordt. Nadat de sloop- en bouwwerkzaamheden zijn afgerond, plaatst u de permanente marterhoop.
12. De tijdelijke en permanente marterhopen moet u aanleggen zoals opgenomen in bijlage 2 van dit besluit

B.4 Overige zaken

13. De werkzaamheden voert u uit in overeenstemming met bovengenoemde voorschriften en door of onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de boerenwaluw en de steenmarter.
14. U houdt een ecologisch logboek bij of laat dit bijhouden door bijvoorbeeld de ecologisch deskundige. Uit dit logboek blijkt aantoonbaar hoe en waarom uitvoering is gegeven aan de bovengenoemde voorschriften. Het gaat onder meer om de afweging voor locaties van de tijdelijke en permanente verblijfplaatsen, wijze van ongeschikt maken en oplossingen bij onverwachte

soorten of situaties. Het ecologisch logboek is op de werklocatie aanwezig en wordt op verzoek van de handhaver aan hem/haar getoond.

C. OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT

Het besluit, de voorschriften en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

C.1 BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER

C.1.1 Bevoegdheid

C.1.1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming⁵. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen heeft voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

C.1.2 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

C.1.2.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

C.1.3 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

C.1.3.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

Ook het Besluit natuurbescherming⁶ en (soms) de Regeling natuurbescherming⁷ zijn voor de toetsing relevant.

C.1.3.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7 Natuur). Hierin zijn onder andere regels met betrekking tot een vrijstelling van bepaalde soorten weergegeven.

In onze Beleidsregel Natuur Overijssel 2017⁸ is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten⁹ (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

⁵ Art. 1.3, eerste lid Besluit natuurbescherming

⁶ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

⁷ Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

⁸ Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

⁹ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

C.1.3.2.1 Jaarrond beschermde vogelnesten

Onder invloed van jurisprudentie heeft de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) in 2009 lijsten opgesteld van de vogelsoorten, waarvan het nest jaarrond beschermd moet worden. Wij hebben deze lijsten van jaarrond beschermde nesten van vogels in 2017 beleidsarm overgenomen.

Inmiddels is gebleken dat deze landelijke lijsten niet volledig op onze provincie zijn toegespitst. Daarom hebben wij deze lijsten aangepast. Deze nieuwe lijsten zijn tot stand gekomen aan de hand van de meest recente trends en aantallen van broedvogels in Nederland en in Overijssel. Vervolgens is beoordeeld of de soorten in de juiste categorie waren ingedeeld om de soort aan te merken als soort met vast nest respectievelijk soort met jaarrond beschermd functioneel leefgebied.

Wij hebben 2 lijsten vastgesteld, namelijk:

1. Lijst Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten Overijssel.
2. Lijst vogelsoorten met jaarrond beschermd functioneel leefgebied Overijssel.

De nesten c.q. het ecologisch functionele leefgebied van de soorten op de lijsten zijn beschermd.

Bescherming nesten algemeen

Het nest van een vogel is de plaats of ruimte die een vogel gebruikt voor het leggen en het uitbroeden van de eieren en voor het grootbrengen van de jongen. Indien de soort nest-indicerend gedrag vertoont, zoals het baltsgedrag en het aanslepen van nestmateriaal tot het moment dat de jongen zelfstandig zijn, is het niet toegestaan het nest te verwijderen of de broedlocatie ongeschikt te maken. Het nest-indicerend gedrag is al onderdeel van het broeden.

Als het gaat om vogelsoorten, waarbij de jongen direct het nest verlaten (nestvlinders), is ook de ruime omgeving van het nest belangrijk. In de context van de Wnb valt onder nest zowel de inhoud als de ecologisch functionele omgeving onder het begrip nest. De omvang van de ecologisch functionele omgeving verschilt per vogelsoort. Het betreft de omgeving die nodig is om het broedsucces van de betreffende vogelsoort te garanderen. Onder de verbodsbepaling vallen alle activiteiten die het broedsucces negatief beïnvloeden of teniet doen. Ook situaties, die het nest op zich niet fysiek aantasten, kunnen onder de verbodsbepalingen vallen. Als er bijvoorbeeld sprake is van aantasting van de ecologisch functionele omgeving, waardoor de broedvogel zijn nestplek permanent verlaat.

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat een nieuw nest te maken. Die vogels gebruiken hun nest niet als een vaste rust of verblijfplaats. De meeste nesten voor eenmalig gebruik genieten buiten het broedseizoen¹⁰ niet de bescherming van artikel 3.1 van de Wnb.

Jaarrond beschermd nest of leefgebied

Nesten van de boerenzwaluw zijn jaarrond beschermd. Voor deze soort geldt dat de specifieke voorwaarden voor het broeden en grootbrengen van de jongen niet overal aanwezig zijn. De broedplekken met het ecologisch functionele leefgebied van deze soorten genieten daarom ook buiten het broedseizoen bescherming. Op basis daarvan is bij het verwijderen van (oude) nesten van deze soort altijd een ontheffing nodig. Zonder ontheffing is er sprake van een overtreding van de verbodsbepalingen.

¹⁰ Het broedseizoen start met nest-indicerend gedrag en eindigt als de jongen geen ouderzorg meer nodig hebben. De duur en periode van het broedseizoen verschilt per soort.

C.2 WEERGAVE VAN DE FEITEN

C.2.1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

C.2.1.1 Omschrijving van het project / activiteiten

Het plangebied ligt aan de Scholtensteeg 1 te 's-Heerenbroek en bestaat uit een woning met een aparte garage, een schuur met carport en een voormalige varkensschuur met bijgebouw. De varkensschuur met bijgebouw wordt gesloopt, zodat ter plekke één groot gebouw aangelegd kan worden. De overige bebouwing blijft aanwezig. Ten behoeve van de voorgenomen werkzaamheden worden geen bomen gekapt of watergangen aangetast. De werkzaamheden worden vanaf het najaar/winter van 2022-2023 uitgevoerd. Nieuwbouw is gereed in 2023.

C.2.2 Doel van het project

De huidige schuren zijn dusdanig verouderd en voldoen niet meer aan de duurzame standaard van deze tijd. De te slopen varkensschuur en bijgebouw hebben op dit moment te weinig capaciteit en functie voor de opslag van materialen en apparaten van het verhuurbedrijf. Om in de blijvende en toekomstige vraag te kunnen blijven voorzien wordt een grote opslagloods gerealiseerd.

C.3 TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

C.3.1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling.

C.3.1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

Middels bureau- en veldonderzoek is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde soorten. In het rapport 'Nader onderzoek huismussen en vleermuizen ter plaatse van Scholtensteeg 1 te 's-Heerenbroek' 17 wordt beschreven hoe dit onderzoek is uitgevoerd. Op hoofdlijnen komt dit neer op:

- Tijdens een quickscan van 5 september 2018 zijn sporen van nestmateriaal van huis- of boerenwaluw gevonden in het bijgebouw van de varkensschuur.
- Een aanvullend onderzoek in 2019 naar de huismus en vleermuizen.

Er zijn tijdens het huismusonderzoek drie nestplaatsen van de boerenwaluw waargenomen in de te slopen varkensschuur. Tijdens een veldbezoek op 27 augustus 2019 zijn twee steenmarters aangetroffen in het achterste gedeelte van het bijgebouw (van de varkensschuur) onder de golfplaten dak. De steenmarters vertoonden sterk territoriaal gedrag, waaruit kan worden opgemerkt dat ze een vaste verblijfplaats hebben in het bijgebouw. Er zijn tevens drie nesten van de huismus waargenomen in een te behouden garage. Er zijn geen verblijfplaatsen of essentiële functies aanwezig van vleermuizen.

C.3.1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding

Door de sloop van de voormalige varkensschuur gaan drie nesten van de boerenwaluw verloren. Door het slopen van het aangebouwde bijgebouw gaat een verblijfplaats van de steenmarter verloren.

Boerenwaluw

U heeft voor de boerenwaluw begin maart 2020 negen nestkasten (komvorm) opgehangen aan de meest noordelijke schuur. De kunstnesten hebben een breedte van 20 centimeter, hoogte 12 centimeter en diepte 11 centimeter en zijn van houtbeton. Eind maart 2020 heeft u nog drie van dit type kasten geplaatst in een rustige en donkere hoek van de open carport. Onder deze carport kan de boerenwaluw ook zelfstandig uitwijken naar andere beschikbare plekken. Omdat de werkzaamheden pas in het najaar van 2020 plaatsvinden en de kunstnesten in maart 2020 zijn geplaatst, kunnen de boerenwaluwen een heel broedseizoen aan de nieuwe nestplaatsen wennen. De nieuwe schuur kunt u niet weer geschikt maken voor de boerenwaluw. In [bijlage 1](#) van dit besluit is weergegeven waar kunstnesten zijn aangebracht.

Het broedseizoen van boerenwaluw loopt globaal van maart tot en met september. De werkzaamheden zijn gepland in het najaar van 2020 na het broedseizoen. Doordat er buiten het broedseizoen wordt

gewerkt hoeft de schuur met de nestplaatsen niet ongeschikt gemaakt te worden. De oude nesten zullen bij de sloop van de schuur worden verwijderd.

Steenmarter

Voor de steenmarter realiseert u, twee maanden voor de sloop van het bijgebouw, een alternatieve verblijfplaats. In eerste instantie wordt een tijdelijke verblijfplaats gerealiseerd. Deze tijdelijke verblijfplaats wordt gerealiseerd in de vorm van een marterhoop. De marterhoop wordt voorzien van een nestkast. De tijdelijke marterhoop wordt aan de westzijde van schuur 3 geplaatst. Er zijn geen mogelijkheden om de nieuwe schuur geschikt te maken voor de steenmarter. Daarom stelt u voor om een permanente verblijfplaats te maken aan de westzijde van de nieuwe schuur, zo dicht mogelijk bij de oorspronkelijke verblijfplaats. Het is niet mogelijk de permanente verblijfplaats direct ten westen van schuur 4 te plaatsen omdat hier eerst nog sloop en nieuwbouw zal plaatsvinden. De permanente verblijfplaats is dezelfde als de tijdelijke verblijfplaats. In bijlage 1 van dit besluit is weergegeven waar de marterhopen aangelegd worden. In bijlage 2 van dit besluit is weergegeven hoe de marterhopen worden aangelegd/eruit zien.

Voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden worden dekking biedende planten en rommel direct rondom en in de te slopen schuur verwijderd. Indien de steenmarters nog aanwezig zijn in de schuur worden deze verjaagd door middel van een ultrasone bewegingsmelder. Dit verjagen mag pas nadat de alternatieve marterhoop is aangebracht en dient buiten de kwetsbare periode (waarin ze jongen hebben) plaats te vinden (1 maart tot 1 augustus). De ultrasone bewegingsmelder zal aanwezig blijven tijdens de werkzaamheden zodat de steenmarter niet alsnog de te slopen schuur kan betreden. Ook wordt hiermee voorkomen dat de steenmarter in de nieuw te bouwen schuur komt.

Conclusie

De voorgestelde mitigerende maatregelen zijn voldoende. Met deze maatregelen worden negatieve effecten op de boerenwaluw en de steenmarter zoveel mogelijk geminimaliseerd. In de voorschriften zijn de voorgestelde maatregelen vastgelegd.

De staat van instandhouding van de boerenwaluw in Nederland is momenteel gunstig. Het plangebied is gelegen in een omgeving bestaande uit diverse agrarische bedrijven met gras- /akkerland. Er blijft ook na het slopen van de schuren voldoende leefgebied beschikbaar voor de boerenwaluw. Tevens worden er meerdere alternatieve nestplaatsen voor de boerenwaluw aangeboden en bieden de schuur en de carport (die behouden blijven) genoeg alternatieven. Uitvoering van het project leidt niet tot een verslechtering van de staat van instandhouding van de boerenwaluw.

Van de steenmarter is bekend dat deze soort in onder andere Oost-Nederland in aanzienlijke aantallen voorkomt. De huidige populatieomvang wordt dan ook als gunstig beoordeeld. Het plangebied is gelegen in een omgeving bestaande uit diverse agrarische bedrijven met gras- /akkerland. Er blijft ook na het slopen van de schuren voldoende leefgebied beschikbaar voor de steenmarter. Tevens worden er een tijdelijke en permanente marterhoop voor de steenmarter aangeboden en biedt de omgeving genoeg alternatieven. Het project levert geen afbreuk aan het streven de populaties van de steenmarter in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

C.3.1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing

De voorgenomen werkzaamheden ten behoeve van de sloop van een schuur met bijgebouw leiden tot het verlies van drie nesten van de boerenwaluw en één verblijfplaats van de steenmarter. Dit is een overtreding van de verbodsartikelen genoemd in artikel 3.1, tweede lid en artikel 3.10, eerste lid, sub b van de Wnb. Voor de overtreding van deze verboden heeft u een ontheffing nodig.

C.3.1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging

Sloop en nieuwbouw is de enige gewenste optie voor uw verhuurbedrijf. Bouwtechnisch is het niet mogelijk om de oorspronkelijke schuren te behouden. Deze schuren hebben te weinig capaciteit en zijn niet (voldoende) geïsoleerd. De schuren zijn dusdanig verouderd en grotendeels ongeschikt als opslag voor de te verhuren materialen en apparaten. Om in de blijvende en toekomstige vraag te kunnen

blijven voorzien wordt een grote opslag loods gerealiseerd. Indien er geen sloop en nieuwbouw wordt uitgevoerd zullen de schuur met bijgebouw op langere termijn geheel ongeschikt worden. Dit zal resulteren in verlies van verblijfplaatsen voor de boerenwaluw en de steenmarter. Het alternatief van renovatie is bouwtechnisch en kostentechnisch niet haalbaar. In de nieuwe situatie is het niet mogelijk permanente verblijfplaatsen voor de boerenwaluw en de steenmarter in pandig terug te brengen. De nieuwe schuur / loods dient als opslag voor de te verhuren feest- en attractieartikelen. De schuur zal niet meer permanent open en toegankelijk zijn. Daarom voorziet u voor beide soorten in permanente verblijfplaatsen op andere, geschikte, locaties binnen het plangebied. Er is geen andere wijze mogelijk om de aanwezige verblijfplaatsen van de boerenwaluw en de steenmarter te sparen. Door het nemen van maatregelen zoals het werken buiten de kwetsbare perioden en het aanbieden van tijdelijke en permanente verblijfplaatsen, wordt voldoende rekening gehouden met deze soorten. In deze situatie is de gekozen werkwijze het beste voor de aanwezige boerenwaluwen en steenmarters.

C.3.1.5 Wettelijk belang van het project

De voorgenomen activiteiten zijn volgens de aanvraag voor de boerenwaluw nodig in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid. De aanvraag voor de steenmarter is nodig in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten, alsmede in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde. Wij zijn van oordeel dat de wettelijke belangen, zoals weergegeven in de aanvraag, voldoende zijn aangetoond. De varkensschuur en bijgebouw zijn dusdanig verouderd en voldoen niet meer aan de duurzame standaard van deze tijd. Momenteel zijn de schuren niet geïsoleerd en voldoen niet aan de eisen voor goed werkgeverschap. In de nieuwe situatie zal dat wel het geval zijn hetgeen een verlaging van het energiegebruik oplevert. Door het verbeteren van het binnenklimaat ontstaat er ook een verbetering van de (werk)omstandigheden voor mensen die er verblijven. De sloop en nieuwbouw van schuren wordt gezien als een ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

C.3.1.6 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb¹¹ houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging. Wij zien geen aanleiding om aan de gevraagde ontheffing extra voorschriften te verbinden op basis van artikel 1.10, derde lid Wnb.

C.3.1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb¹². De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

¹¹ Art. 1.10, derde lid Wnb

¹² Art. 1.11, eerste en tweede lid Wnb

D. SLOTCONCLUSIE

De ontheffing van de verbodsbepalingen om de nesten van de boerenwaluw opzettelijk te beschadigen en vernielen en om de vaste voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van de steenmarter opzettelijk te beschadigen en te vernielen, kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soorten worden niet aangetast.

Wij zijn van oordeel dat voor het doel van het project geen andere bevredigende oplossing is waarbij minder negatieve effecten op de beschermde soorten optreden. Daarnaast zijn wij van oordeel dat er een wettelijke belang is om de negatieve effecten op de betrokken soorten te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.

BIJLAGE 1 – MAATREGELEN VOOR BOERENZWALUW EN STEENMARTER

Boerenwaluw

Figuur 5.5. Oude nestplaatsen (paarse cirkels) ten opzichte van nieuwe nestplaatsen (oranje cirkels). In gebouw 6 (carport) zijn ook nieuwe nestplaatsen (3) geplaatst.

Steenmarter

Figuur 5.2. Oude verblijfplaats (gele cirkel) ten opzichte van tijdelijke verblijfplaats (rode cirkel) en permanente verblijfplaats (blauwe cirkel).

BIJLAGE 2 – TIJDELIJKE EN PERMANENTE MARTERHOOP

5.1.2 Tijdelijke en permanente mitigatie voor steenmarters

Twee maanden voordat de schuur met bijgebouw gesloopt wordt, dient een alternatieve verblijfplaats voor de steenmarter te worden gerealiseerd. In eerste instantie wordt een tijdelijke verblijfplaats gerealiseerd. De verblijfplaats wordt gerealiseerd in de vorm van een marterhoop (zie figuur 5.1). De takkenhoop wordt droog en vrij van tocht aangelegd met natuurlijke materialen. De takkenhoop wordt aangelegd aan de westzijde van schuur nummer 3. De bodem van de marterhoop wordt voorzien van stoep- of betontegel en hierop voorzien van dun materiaal zoals takjes, riet of gras. Daarop komt een kern, bestaande uit gestapelde stammen en dikke takken van minimaal een meter hoog. In de holten die ontstaan worden vervolgens takken en twijgen gestoken. Zo wordt voorkomen dat de stapel snel inzakt. Vervolgens wordt de marterhoop voorzien van een isolerende laag riet of hooi, van minimaal een halve meter dik. Deze laag wordt idealiter jaarlijks aangevuld om de isolatiewaarde te behouden. De marterhoop is minimaal één meter hoog, twee meter breed en drie meter lang. De marterhoop wordt voorzien van een nestkast. Nestkasten zijn kunstmatige verblijfplaatsen voor kleine marters. Ze bestaan uit een bekisting van hout met een binnenruimte van circa 20 x 20 cm voorzien van een dubbele bodem ter isolatie. De doorsnede van de ingang is circa 8 cm. Ook de ingang is van een dubbele ruimte voorzien, als bescherming tegen de elementen. Bovenop de nestkast wordt een laag van ruim 50 cm van takken en bladeren aangebracht. In de binnenruimte van de nestkast wordt hooi aangebracht, als extra isolatie (bron: Handreiking Kleine Marters, 2017).

Figuur 5.1. Schematische weergave marterhoop, tekening Nico Jonker (bron: Handreiking Kleine Marters, 2017).